

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 619/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom, Zámocká 525/28, Stropkov, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 15Ek/212/2022 z 12. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a ochranu spotrebiteľa podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením exekučného súdu, ktoré žiada zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

II.

2. Sťažovateľ uzavrel s bankou zmluvu, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver 3 000 eur pri ročnej úrokovej sadzbe 15,40 % a ročnej percentuálnej miere nákladov 17,93 %, ktorý mal splatiť v 108 mesačných splátkach po 54,20 eur, prvej 20. decembra 2014 a poslednej 20. novembra 2023. Banka pohľadávku postúpila oprávnenému, na návrh ktorého bol sťažovateľ platobným rozkazom vyššieho súdneho úradníka z 18. augusta 2021 zaviazaný zaplatiť oprávnenému istinu 2 181,97 eur, úrok 563,57 eur a úrok z omeškania v sadzbe 5 % ročne z 2 173,97 eur od 28. januára 2021 do zaplatenia. Odpor sťažovateľa proti platobnému rozkazu bol odmietnutý ako oneskorene podaný.

3. Oprávnený sa následne zaplata pohľadávky domáhal v exekúcii, ktorú sťažovateľ v marci 2022 navrhol zastaviť, keď namietol, že platobný rozkaz nebol vydaný sudcom, ale vyšším súdnym úradníkom, a preto ide o domnelý exekučný titul. Okrem toho pred jeho vydaním malo byť skúmané, či predmetom istiny nie je aj plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže (i) v zmluve s bankou bolo neprijateľne dojednané, že poplatok za upomienku je 25 eur, a (ii) ročná percentuálna miera nákladov bola dojednaná na 17,93 %, hoci podľa kalkulačky na internete predstavuje 18,22 %, čo má za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

4. Okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zamietol. Vychádzal zo záverov uznesenia ústavného súdu č. k. PLz. ÚS 1/2022. Poukázal na obsah zmluvy sťažovateľa s bankou. Nestotožnil sa s jeho názorom o rozpore zmluvy so zákonom, keďže zmluva mala všetky prepísané náležitosti, keďže nebolo potrebné, aby zmluva obsahovala rozpis splátok úveru tak, aby v nich bola osobitne uvedená výška istiny, úrokov a poplatkov, a sadzba úroku nebola v rozpore s dobrými mravmi a právnymi predpismi.

5. Proti tomu podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietol, že vyšší súdny úradník sa nevysporiadal s jeho argumentáciou. Znova spochybňoval proces predchádzajúci vydaniu platobného rozkazu. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sudcu okresný súd sťažnosť sťažovateľa zamietol. Stotožnil sa s rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka a uviedol, že nezistil žiadne neprijateľné podmienky. K námietke neprijateľnosti zmluvnej podmienky o poplatku za vystavenú upomienku 25 eur uviedol, že predmetom bankou na oprávneného postúpenej pohľadávky bola len istina, úrok, úrok z omeškania a poplatok 8 eur. Z toho vyplýva, že poplatok za upomienku nebol uplatnený.

III.

6. Sťažovateľ poukazuje na to, že zmluvná podmienka o poplatku za upomienku je neprijateľná, čo bolo vyslovené vo viacerých rozhodnutiach. Okrem toho podľa neho zmluva obsahuje ďalšie neprijateľné podmienky a je úlohou exekučného súdu, aby ich používaniu zabránil. Pritom poukazuje na judikatúru, podľa ktorej ak dodávateľ opätovne uplatnil žalobou na plnenie už súdom vyslovenú neprijateľnú podmienku, treba žalobu bez zdôvodnenia neprijateľnosti zamietnuť. Podľa sťažovateľa ním napadnuté neprijateľné podmienky sú spôsobilé poškodiť spotrebiteľa. Exekučný súd mal podľa sťažovateľa napraviť pochybenie súdu, ktorý vydal platobný rozkaz, a nemal rezignovať na preskúmanie neprijateľných podmienok. Ďalej bez konkretizácie namieta, že zmluva nemala náležitosti ustanovené zákonom, a preto mal byť úver bezúročný a bez poplatkov. Okrem toho si banka nesplnila povinnosť posúdiť jeho schopnosť splatiť úver.

7. Považuje za zmätočný záver súdu, že súčasťou istiny boli aj poplatky, avšak veriteľ si poplatky neuplatnil. Sťažovateľ tiež uvádza, že súd mal skúmať, či pri postúpení pohľadávky bol dodržaný postup podľa zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) a či proti nemu uplatnená pohľadávka nebola premlčaná. Namietané rozhodnutie považuje za nedostatočne zdôvodnené, a preto nepreskúmateľné. Z toho vyvodzuje, že je zjavne nedôvodne, a preto nespravodlivo zaviazaný na plnenie.

IV.

8. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

9. Ak právna úprava umožňuje spotrebiteľovi podať proti platobnému rozkazu vydanému vyšším súdnym úradníkom odpor v lehote 15 dní od jeho doručenia, pričom odpor musí byť vecne odôvodnený, potom výklad a uplatnenie § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku nie je v súlade so základným právom spotrebiteľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak súd v exekučnom konaní odmietne preskúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré mali vplyv na vymáhaný nárok vzniknutý v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z dôvodu, že spotrebiteľ proti platobnému rozkazu odpor nepodal (PLz. ÚS 1/2022).

10. Napriek tomu, že vo veci sťažovateľa ako spotrebiteľa bolo rozhodnuté platobným rozkazom, okresný súd rozhodujúci o exekúcii platobného rozkazu pristúpil k preskúmaniu neprijateľných zmluvných podmienok tak, ako ich sťažovateľ vyjadril vo svojom návrhu na zastavenie exekúcie. K prvej námietke sťažovateľa, ktorá spočívala v tom, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je dojednanie poplatku za upomienku 25 eur, uviedol, že predmetom bankou na oprávneného postúpenej pohľadávky bola len istina, úrok, úrok z omeškania a poplatok 8 eur, teda nie poplatok za upomienku. K druhej námietke sťažovateľa, ktorá spočívala v tom, že v zmluve bola nesprávne, s rozdielom pár desiatok percent, vyjadrená ročná percentuálna miera nákladov, sa okresný súd v uznesení vyššieho súdneho úradníka vôbec nevyjadril. Túto námietku však sťažovateľ nevyjadril nielen v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, ale ani v ústavnej sťažnosti.

11. Podstata rozhodnutia okresného súdu vo vzťahu k prvej námietke sťažovateľa spočíva v tom, že oprávnený si voči sťažovateľovi vôbec neuplatnil v zmluve dojednaný poplatok za upomienku 25 eur. Hoci sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky namieta, vôbec nevyjadruje nespokojnosť s tým, že okresný súd túto otázku uzavrel celkom inou argumentáciou, ktorej podstatou nebolo to, že by táto podmienka nebola neprijateľná, ale to, že nárok z nej nebol uplatnený v návrhu na vydanie platobného rozkazu a následne v exekúcii. Sťažovateľ tento záver okresného súdu v ústavnej sťažnosti vôbec nenamieta a opakuje svoje presvedčenie o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky, pričom neformuluje, ako inak mal okresný súd o jeho návrhu na zastavenie exekúcie rozhodnúť, tak aby nedošlo k porušeniu v jeho ústavnej sťažnosti uvedených ústavných práv. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. Z dôvodov ústavnej sťažnosti sťažovateľa vôbec nevyplýva, ako malo dôjsť k porušeniu jeho ústavných práv tým, že okresný súd uzavrel, že sťažovateľom tvrdená neprijateľná podmienka viedla k tomu, že je nesprávny záver okresného súdu o tom, že má oprávnenému v exekúcii zaplatiť uplatnenú čiastku. Preto je táto námietka sťažovateľa voči rozhodnutiu okresného súdu nedôvodná.

12. Sťažovateľ ďalej uvádza, že zmluva s bankou obsahuje ďalšie neprijateľné podmienky, no tieto však vôbec nekonkretizuje a len formuluje záver, že okresný súd nesplnil svoju úlohu, keď používaníu takýchto neprijateľných zmluvných podmienok bližšie nešpecifikovaným spôsobom nezabránil. I vo vzťahu k tejto námietke treba poukázať na viazanosť ústavného súdu rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti. Ak okresný súd dospel k záveru, že pri posúdení návrhu na zastavenie exekúcie mu sťažovateľ žiadne ďalšie neprijateľné podmienky netvrdil a sám

pri preskúmaní zmluvy žiadne takéto ďalšie neprijateľné podmienky bez návrhu sťažovateľa nezistil, nemožno dospieť k záveru, že by sa okresný súd dopustil zjavného či už skutkového alebo právneho omylu, ktorý by odôvodňoval porušenie ústavných práv sťažovateľa namietaným rozhodnutím okresného súdu. V konečnom dôsledku sťažovateľ ani v ústavnej sťažnosti nekonkretizuje zmluvné podmienky, ktoré sú buď neprijateľné alebo také, že ich použitie by viedlo k záveru o nesprávnom oprávnením v exekúcii uplatnenej čiastky. Nemožno sa stotožniť so záverom sťažovateľa, že okresný súd rezignoval na preskúmanie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Preto je táto námietka sťažovateľa voči rozhodnutiu okresného súdu nedôvodná.

13. Rovnako nekonkrétne je námietka sťažovateľa, že zmluva nemala náležitosti ustanovené zákonom, a preto mal byť úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vôbec konkretizuje, ktoré náležitosti v zmluve s bankou absentovali. Hoci sťažovateľ v návrhu na zastavenie exekúcie formuloval námietku nesprávnosti ročnej percentuálnej miery nákladov, túto námietku už vôbec neuviedol v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka a vôbec ju neuvádza v ústavnej sťažnosti.

14. Obdobný záver možno formulovať aj vo vzťahu k tvrdeniam sťažovateľa o tom, že banka si pri uzavretí zmluvy nesplnila povinnosť posúdiť jeho schopnosť splatiť úver, pri postúpení pohľadávky nedodrжала postup podľa zákona o bankách a proti nemu uplatnená pohľadávka je premlčaná. Hoci ide o tvrdenia, ktoré nemajú nič spoločné s posúdením neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré možno preskúmať aj v exekúcii, sťažovateľ tieto okolnosti nenamietol nielen v odpore proti platobnému rozkazu, ale ani v návrhu na zastavenie exekúcie. Ak by bol akceptovaný prístup sťažovateľa, ktorý tieto námietky formuluje až v ústavnej sťažnosti, viedlo by to k absurdnému záveru (rovnako ako pri neprijateľných zmluvných podmienkach), že sťažovateľ ako spotrebiteľ nemusí v priebehu dvoch konaní na všeobecných súdoch vôbec nič namietat', resp. časť námietok vyjadriť v návrhu na zastavenie exekúcie, ďalšiu časť v sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka či dôvodnosť všetkých jeho námietok voči pohľadávke vyjadriť až v ústavnej sťažnosti.

15. Hoci možno súhlasiť s tým, že ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami je za určitých podmienok realizovateľná aj v exekúcii, hranica posúdenia neprijateľných zmluvných podmienok musí byť naviazaná na ich jasné vyjadrenie zo strany spotrebiteľa v jeho podaniach v exekučnom konaní. Ak v takomto konaní všeobecný súd dospeje k záveru, že okrem neprijateľnej podmienky, ktorá nemala vplyv na výšku v exekúcii proti spotrebiteľovi uplatneného nároku, žiadne iné neprijateľné podmienky neboli zistené, nemôže bez ďalšieho, teda bez jasného spochybnenia tohto záveru všeobecných súdov, dôjsť k porušeniu ústavných práv spotrebiteľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie či požiadavky vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa podľa čl. 38 charty. V konečnom dôsledku kvalita súdnej ochrany vždy nevyhnutne musí v istej miere zodpovedať tomu, v akej kvalite sa hoc aj spotrebiteľ takejto ochrany domáha. Obdobne záväzok vysokej ochrany spotrebiteľa neznamená, že táto ochrana sa má poskytnúť aj vtedy, ak spotrebiteľ svoje námietky či už voči neprijateľnej zmluvnej podmienke alebo vôbec voči svojej povinnosti plniť svoj záväzok celkom nekonkretizovane formuluje až v exekučnom konaní alebo dokonca až obdobne nesústredene v konaní o ústavnej sťažnosti. Opačný prístup by popieral subsidiaritu poskytovania súdnej ochrany v jej jednotlivých štádiách.

16. Podľa § 67 zákona o ústavnom súde pripája sudca Peter Straka k tomuto rozhodnutiu odlišné stanovisko, ktoré sa týka výroku, ako aj odôvodnenia rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu